

Čís. 6065.

Ustanovení § 8, odst. 1 zákona o ochraně cti, že, byl-li někdo obviněn z trestného činu, stačí k důkazu pravdy pravoplatný odsuzující rozsudek, vyslovuje nevyvratitelnou právní domněnku.

Zákon o ochraně cti nevyсловil však opačnou zásadu o rozsudku zprošťujícím.

Soud proto není vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může o důkazu pravdy rozhodovati samostatně, používaje při tom průvodů vyšlých najevo v oné trestní věci.

Nebylo-li osvědčeno, že svědek, vzdavší se v předběžném řízení podle § 152 tr. ř. výpovědi, je nyní ochoten vypovídati, smí býti návrh na jeho výslech zamítnut beze zmatku čís. 4 § 281 tr. ř.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1937, Zm II 433/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli uznáni vinnými A. přečinem pomluvy podle § 2 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. a B. přestupkem zanedbání povinné péče podle § 4 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n.

Důvody:

Zmatečnou stížností, dovolávající se důvodů zmatečnosti podle § 281, č. 4 tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Uvedený zmatek spatřuje zmatečnou stížnost v zamítnutí návrhu na slyšení svědka J. Návrh ten směřoval ke zjištění, že soukromý žalobce věděl, že pes, jež pomáhal zabítí svému švagru R., byl ukraden, a směřoval takto k provedení důkazu pravdy co do obsahu závadné zprávy.

Podle protokolu o hlavním přelíčení zamítl nalézací soud návrh s odůvodněním, »že vzhledem k obsahu trestních spisů (T 439/35 okresního soudu v N.) je důkaz pravdy vyloučen a výpověď svědka — nehledě ani k zaujatosti a nepřátelství, v němž obě strany žijí — je pro posouzení trestnosti nerozhodný«. Rozsudkové důvody praví po této stránce jen, že výpověď zaujatého svědka, jenž žije podle vlastního udání obžalované A. s rodinou R. v nepřátelství, nemůže změnití stav daný výsledkem řízení okresního soudu v N. a u státního zastupitelství v N.

Nalézací soud pokládal vedení důkazu pravdy v souzeném případě za vyloučené zřejmě proto, že soukromý žalobce byl v trestní věci T 439/35 zproštěn nahoře zmíněné obžaloby pro přestupek podílnictví na krádeži podle § 464 tr. z.

Zmatečnou stížností je přisvědčiti, že tento názor je nesprávný. Byl-li někdo obviněn z trestného činu, stačí ovšem podle § 8, odst. 1 zákona o ochraně cti k důkazu pravdy pravoplatný odsuzující rozsudek. Jde

tu o nevyvratitelnou právní domněnku (praesumptio juris et de jure). Naproti tomu nebyla opačná zásada vyslovena o rozsudku zprošťujícím, poněvadž důvody osvobozujícího rozsudku mohou býti různé (důvod. zpráva k zák. o ochraně cti, tisk 830 poslanecké sněmovny z roku 1930, str. 34, 35). Soud není tedy vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může v otázce důkazu pravdy rozhodovati samostatně, používaje při tom průvodů vyšlých najevo v oné trestní věci, jak ostatně soud zrušovací pro právní stav založený před vydáním zákona o ochraně cti již vyslovil a odůvodnil v rozhodnutí č. 3908 Sb. n. s.

Zamítnutí průvodního návrhu, o nějž jde, nebylo by postačujícím způsobem ospravedlněno ani tím, že nalézací soud upírá již předem svědkovi víru pro zaujatost a nepřátelství proti soukromému žalobci, neboť nepřátelství, je-li vůbec rázu v ustanovení § 170, č. 6 tr. ř. předpokládaného, brání jen vzetí svědka do přísahy a průvodní síla důkazu může býti zkoumána zpravidla teprve po jeho provedení. Ostatně obžalovaná A. ani nepotvrdila, že takové nepřátelství panuje i mezi J. a soukromým žalobcem.

Přes to nebyli obžalovaní mezitímním nálezem, jímž byl zmíněný průvodní návrh zamítnut, zkráceni ve své zákonné obhajobě, neboť J., bratr to obžalované A., vzdal se již v předběžném řízení podle § 152 tr. ř. výpovědi a v průvodním návrhu nebylo tvrzeno, natož osvědčeno, že svědek je nyní ochoten svědectví vydati. Za těchto okolností nebyl nalézací soud povinen zmíněného svědka ke hlavnímu přelíčení obeslati a netřeba se proto zabývatí vývody zmateční stížnosti o důležitosti tohoto svědectví. Není tu proto zmatku podle § 281, č. 4 tr. ř.

Čís. 6066.

Ku skutkovej podstate prečinu pomlavy tlačou podľa § 2 zákona o ochrane cti sa nevyžaduje, aby skutočnosť, ktorá by mohla poškodeného vydať v opovrhnutie alebo snížiť ho v obecnom mienení, bola vždy priamo sdelená, ale stačí trebárs aj zastrený poukaz, ktorý môže takú skutočnosť v mysli priemerného čitateľa vyvolať.

(Rozh. zo dňa 11. decembra 1937, Zm III 592/37.)

O súkromnej žalobkyni, obyvateľke menšieho mesta, činnej vo verejnom postavení, vyrojily sa kedysi z neznámeho prameňa povesti, že v háji pri meste pohlavne obcovala s istým mužom a že toto pohlavné obcovanie veľmi drasticky skončilo v nemocnici. Súkromná žalobkyňa stíhala všetkých rozširovateľov tejto zprávy žalobami pre pomlavu, a to s úspechom. Po uplynutí niekoľko rokov, ešte v dobe, kedy bol prípad v živej pamäti, napísal A. a v tlačive pod názvom »Silvestrovské zrkadlo« dal uverejniť a rozširovať stať s titulom: »Súťaž slovenských piesní.